

Streszczenie

Praca doktorska składa się z 4 rozdziałów, które prezentują proces szkolenia i egzaminowania kandydatów na kierowców. Rozdział I stanowi wprowadzenie do pracy. Przedstawiono w nim historię pierwszych szkoleń i egzaminów. Szczegółowo została zaprezentowana ewolucja całego procesu szkolenia i egzaminowania aż do obecnego modelu szkolenia i egzaminowania w Wojewódzkich Ośrodkach Ruchu Drogowego. Szczegółowo została zaprezentowana sylwetka egzaminatora oraz status prawny WORD-ów. Cały rozdział kończy się licznymi wnioskami, które pozwalają lepiej zrozumieć prezentowaną problematykę.

Rozdział II przedstawia proces szkolenia, omawiając szczegółowy program szkolenia teoretycznego i praktycznego. Rozdział ten przedstawia sylwetkę instruktora nauki jazdy i kursanta, podkreślając istotę współpracy pomiędzy tymi podmiotami. W tej części pracy przedstawiono warunki ustawowe dla kandydatów na kierowców, a także zaprezentowano mocne i słabe strony polskiego systemu szkolenia młodych kierowców. Rozdział ten kończy się przedstawieniem egzaminu wewnętrznego-podkreślając jego zasadność.

Rozdział III pracy to proces egzaminowania kandydatów na kierowców. W tej części pracy szczegółowo została przedstawiona procedura przystępowania do egzaminu państwowego, opisując szczegółowo część teoretyczną, a następnie praktyczną. Celem tego rozdziału jest ukazanie, że obecny model egzaminów jest realizacją rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach z dn. 25. lutego 2016r. (Dz. 2016 r., poz. 232). Ponadto w pracy zwrócono na pozytywne i negatywne elementy procesu egzaminowania. Rozdział II i III stanowi rozwiązanie postawionego problemu prawnego. Problem badawczy: „Model szkolenia kandydatów na kierowców podporządkowany jest osiągnięciu pozytywnego wyniku na egzaminie, natomiast nie gwarantuje on opanowania właściwej techniki jazdy i bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym”.

Celem pracy jest przedstawienie, że obecny system szkolenia kandydatów na kierowców jest kształceniem pod egzamin państwowy, natomiast nie realizuje

wszystkich elementów techniki jazdy, czego efektem są liczne kolizje i wypadki drogowe z udziałem młodych kierowców. Jak podkreślają eksperci prawa ruchu drogowego i egzaminatorzy, przyczyną tego jest brawura i słabe wykształcenie techniczne. Obecna instrukcja egzaminowania, nie wymaga od młodych kierowców umiejętności parkowania prostopadłego-wjazd tyłem. Dzisiejszy ruch drogowy wymaga od młodych kierowców, wysokiej jakości wykształcenia i płynności jazdy. Brak zadania egzaminacyjnego jakim jest parkowanie prostopadłe-wjazd tyłem wydaje się niedopatrzeniem ze strony polskiego ustawodawcy.

Rozdział IV pracy to propozycje zmian w procesie szkolenia i zmian w instrukcji egzaminowania. W tej części pracy wskazano na niskie warunki ustawowe dla kandydatów na kierowców. W rozdziale tym zaprezentowano liczne propozycje zmian przedstawicieli prawa o ruchu drogowym i egzaminatorów. W pracy zostały przeanalizowane wszystkie akty prawne związane z procedurą szkolenia i egzaminowania. Praca została wzbogacona o liczne orzecznictwo TK, SN i NSA. Nieocenionym źródłem wiedzy dla powstania pracy okazało się doświadczenie przedstawicieli WORD-ów i ekspertów prawa o ruchu drogowym. Praca zawiera liczne komentarze m.in. R. Uździckiego, R.A. Stefańskiego oraz W. Kotowskiego.

Cel pracy został osiągnięty. Postawiony problem prawny został rozwiązany, a także zaproponowano liczne propozycje zmian, aby poprawić jakość szkolenia i egzaminowania.

Summary

The written work consists of 4 chapters that present the process of training and examining candidates for drivers. Chapter I is an introduction to work. It presents the history of the first trainings and examinations. The evolution of the entire training and examination process to the current model of training and examination at the Provincial Road Traffic Centers has been presented in detail. The examiner's silhouette and the legal status of WORDs were presented in detail. The whole chapter ends with numerous conclusions that allow to better understand the presented issues.

Chapter II presents the training process, presenting a detailed program of theoretical and practical training. This chapter presents the figure of a driving instructor and a student, stressing the essence of cooperation between these entities. This part of the work presents the statutory conditions for candidates for drivers, and also presents the strengths and weaknesses of the Polish system of training young drivers. This chapter ends with the presentation of the internal exam - emphasizing its legitimacy.

Chapter III of the work is the process of examining candidates for drivers. In this part of the thesis, the procedure of taking the state examination was described in detail, describing in detail the theoretical part and then the practical one. The purpose of this chapter is to show that the current model of examination is the implementation of the ordinance of the Minister of Infrastructure and Construction regarding the examination of persons applying for driving licenses, training, examinations and obtaining examiners' licenses and templates of documents used in these matters dated February 25, 2016 (Journal of 2016, item 232). In addition, the work turned to positive and negative elements of the examination process. Chapters II and III constitute a solution to the legal problem raised. Research problem: "The model of driver training is subordinated to the achievement of a positive result on the exam, but it does not guarantee the mastery of proper driving techniques and safe participation in road traffic." The aim of the work is to present that the current system of training candidates for drivers is a state exam, but does not implement all elements of driving techniques, resulting in numerous collisions and road accidents involving young drivers. As emphasized by traffic law experts and examiners, the reason for this is bravado and poor technical training. The current examination instruction does not require from the young drivers perpendicular parking skills - entry with the back. Today's traffic requires young drivers, high-quality training and fluency of driving. Lack of

examination task which is perpendicular parking - entry with the back seems to be an oversight by the Polish legislator.

Chapter IV of the work is a proposal of changes in the training process and changes in the examination instructions. In this part of the work, low statutory conditions for candidates for drivers were pointed out. This chapter presents numerous proposals for changes of representatives of road traffic law and examiners. All legal acts related to the training and examination procedure were analyzed in the work. The work has been enriched with numerous judgments of the Constitutional Tribunal, the Supreme Court and the Supreme Administrative Court. An invaluable source of knowledge for the creation of the work turned out to be the experience of representatives of WORDs and experts in road traffic law. The work contains numerous comments, including R. Uździckiego, R.A. Stefański and W. Kotowski.

The goal of the work has been achieved. The set legal problem has been solved and numerous proposals for changes have been proposed to improve the quality of training and examination.